

Gaudium

Informačný časopis pre nepočujúcich

6/2021

ročník
XXV.

Adventná tajnička
Vianočné vinše
Medzinárodný týždeň nepočujúcich
Návšteva prezidentky SR

Gaudium

Informačný časopis
pre nepočujúcich

6/2021

OBSAH

Úvodné slová

Príhovor	2
Na zamyslenie	3

Osobnosti

Rozhovor: František Bartoš a Robert Colotka	4-8
--	-----

Zážitky nepočujúcich

Šípky v Leviciach	9
Titulky	10-11
Medzinárodný týždeň nepočujúcich	12-15
Medzinárodný deň nepočujúcich	16-19
Návšteva prezidentky	20-21

Správy a zaujímavosti

Sociálne okienko	22-23
Bezbariérová komunikácia	24-25
Správy zo sveta	26-27

Bodka na záver

Adventná tajnička	28-29
Vianočné vinše	30-31
Vianočný recept	32
Omaľovánka	33
Vinš redakcie	34
Oznamy a omše	35

Drahí priatelia,

sme v čase adventu a sviatky narodenia Pána Ježiša sa blížia. Nájďme si znovu čas trochu sa zastaviť a nájsť si miesto v našom živote pre Ježiša. Ježiš sa narodil v jednoduchej maštali. Jeho rodičia nehľadali nemocnicu, hotel, palác, aby sa narodil v pohodlí. Narodil sa tam, kde bolo PRE NEHO MIESTO. Aj my prijmime Ježiša do nášho života. Jeho slovo – ČÍTA-NÍM BOŽIEHO SLOVA, alebo sledovaním videí, ktoré pripravuje Slovenská biblická spoločnosť. Prijmime Ježiša v našich blížnych. Ježiš sám povedal, že čokoľvek sme urobili jednému z jeho najmenších, jemu sme urobili. KONAJME SKUTKY LÁSKY. A keď budeme potrebovať k tomu silu, neváhajme ísť k spovedi, k Eucharistii, aby SME SA POSILNILI. Lebo i tam je prítomný Ježiš. Taktiež, ak budeme unavení z toho celoročného zhonu, nebojme sa vyjsť do prírody, aby sme si pri pohľade na západ slnka uvedomili, že tú krásu musel niekto stvoriť. Rovnako, pri pohľade na prírodu, budeme vedieť, že to všetko v tom „zimnom kabáte“ znovu na jar ožije a dostane ďalšiu možnosť priniesť ovocie. Tak, ako my, keď prídeme znovu K JEŽIŠOVI. Máme veľký dar, že Ježiš prišiel medzi nás. Môžeme byť s Ním, pretože ON nám rozumie. Našiel si miesto v našom SRDCI.

Prajem vám pokojné a radostné sviatky Narodenia Ježiša Krista v kruhu vašich blízkych a požehnaný rok 2022.

br. Felix Mária OFM

Redakcia: GAUDIUM, Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica; **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Redaktorky:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD., Mgr. Jana Cmarová; **Korektúry:** Mgr. Iris Domancová, PhD., Mgr. Marika Šebestová, PhD.; **Vydavateľ:** Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku (KCNS), Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica, **IČO:** 17059721; **Telefón/ fax:** 048/47 20 262; **E-mail:** redakcia.gaudium@gmail.com; **Web:** www.kcns.sk; **SMS-infoservis:** 0911 222 351, 0905 403 697; **Bankové spojenie:** Tatrabanka, a.s., č. účtu: SK231100000002628778466; **Grafika a tlač:** DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica, www.daliprint.eu; **Cena:** 1,- €; **Dátum vydania:** 30. 11. 2021; **Ročník:** XXV.; **Vychádza:** šesťkrát ročne; **ISSN1335-2865;** **EV 4781/13;** **Obálka a zadná strana:** Zoltán Duray; **Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.**

Zamyslenie o hodnotách

Máme tu adventný čas a každú nedelu zapalujeme sviečky, ktoré symbolizujú nádej, mier, priateľstvo a lásku. K Vianociam patria aj darčeky a my vám viac priblížime ich význam.

V 13. storočí zvykli francúzske mnišky v predvečer svätého Mikuláša rozdávať chudobným dary. Ale až v 18. storočí začala tradícia darovania darčiekov počas vianočných sviatkov. Dary, ktoré sa

rozdávali, mali pôvodne pripomínať dary troch kráľov a nezištný dar ľudstvu od Boha. Vo viktoriánskej dobe sa do osláv Vianoc prinieslo rodinné teplo a duch, a oslavovalo sa viac v rodine. Aj tí najväčší pesimisti si užívali chvíle narodenia Ježiša a mali srdcia plné lásky a priateľstva. Tieto darčeky sú ukryté na rôznych miestach.

Jedným z hlavných dôvodov, prečo si darujeme darčeky na Vianoce, je pripomínať si dary, ktoré Ježiš dostal od troch mudrcov. A tými boli kadidlo, zlato a myrha. **Zlato**, ako najvzácnejší kov, sa často spájal s kráľmi, a kresťania veria, že Ježiš je Kráľom Kráľov. **Kadidlo** sa používalo pri bohoslužbách v kostoloch a jeho dym predstavoval dušu, ktorá smeruje do neba. Taktiež predpovedalo, že ľudia budú uctievať Ježiša. **Myrha** je parfum, ktorý sa nanáša pri mumifikácii na mŕtve telá, aby príjemne voňali. Kresťania veria, že myrha mohla naznačiť, že Ježiš bude trpieť a zomrie.

Vianoce sú o veľkom dare. Samotné Vianoce sú skutočne o veľkom darčeku, ktorý Boh dal svetu pred 2000 rokmi – Ježiša. Jeden z najslávnejších biblických veršov, Ján 3:16, hovorí: „*Boh miloval svet natoľko, že dal svojho jediného Syna, aby sa nikto, kto v neho verí, nestratil, ale mal večný život.*“ Rodiny a priatelia na celom svete si dávajú darčeky. Väčšina detí verí, že im darčeky niekto prinesie. Je to často sv. Mikuláš alebo Santa Claus, ale v niektorých častiach Nemecka veria, že je to Kristus.

Kedy sa začali rozdávať darčeky? Kde začala tradícia obdarovávaní darčekom? Turcký biskup Mikuláš z Myry, ktorý žil v 3. storočí, sa považuje za jedného z najslávnejších darcov, pretože svojou štedrosťou zachraňoval mnohých, ktorí boli v núdzi.

V Taliansku, vo Veľkej Británii a v USA sa darčeky nechávajú v pančuchách, ktoré často visia pri krbe. V mnohých krajinách, ako aj u nás, sa darčeky dávajú pod vianočný stromček. Sú to darčeky nielen pre deti, ale aj pre priateľov a rodinu.

A malé zamyslenie nakoniec...

V nemocnici po ťažkej operácii leží päťročná Vierka. „*Sú Vianoce, čo si praješ od Ježiška?*“ pýta sa jej zdravotná sestrička. Vierka začne vymenúvať „*Chodiacu bábiku, autíčko, šaty...*“ Sestrička ju zastaví: „*Nie je to trochu veľa? Pozri, koľko je tu detí a koľko je ich na celom svete! Akoby mohol Ježiško stihnúť navštíviť a obdarovať všetkých, keby každý chcel toľko, ako ty?*“ Vierka sa pozrie do dialky, privrie očka, možno v tom okamihu myslela na mamičku. Chvíľočku sa zamyslí, a potom sa jej rozleje úsmev po tvári a odpovie: „*On to môže!*“

Plná pravda, veľké slovo: **Ježiš môže všetko!**

Začiatky KCNS

Rozhovor so zakladateľom KCNS a kňazom Františkom Bartošom a jeho spoluzakladateľom kňazom Robertom Colotkom

Čas rýchlo beží a o chvíľu tu máme 30. výročie KCNS. Pri tejto príležitosti by sme s vami radi zaspomínali na spoločné časy v prvých rokoch. Tentoraz vám prinášame rozhovor so *zakladateľom KCNS a kňazom Františkom Bartošom a jeho spoluzakladateľom kňazom Robertom Colotkom*. Ako oni vnímajú začiatky KCNS s odstupom času, čo všetko prežili a čo pre nich KCNS znamená.

František, skúsiš si zaspomínať na začiatky? Čo ťa priviedlo k Nepočujúcim a k založeniu KCNS? Kto ťa naučil posunkový jazyk?

František: Odpoviem na otázku v inom poradí. Keď som bol študent na vysokej škole v Bratislave, často som vídal skupinky mladých ľudí, ktorí medzi sebou

komunikovali rukami. Niekedy sa medzi sebou hádali a inokedy sa zas smiali. To som však vyčítal z ich tváří a mimiky. Vtedy som si začal uvedomovať, či aj oni majú informácie o Bohu, o kresťanstve a Cirkvi. Chcel som sa naučiť posunkový jazyk. Kúpil som si Frekvenčný slovník posunkového jazyka a začal som sa učiť. Ale nejako mi to nešlo, chýbala mi spätná komunikačná väzba. Až v piatom ročníku po nežnej revolúcii sa to všetko rozbehlo.

Kurzy posunkového jazyka s Darinou Tarciovou a Monikou Bínovskou, stretnutia s Nepočujúcimi v kostole a na spoločenských i športových podujatiach. Neskôr sme si ako bohoslovci pripravovali texty na sv. omšu a keď som sa stal diakonom, tak to už boli aj prvé kázne v posunkovom jazyku. Bola to veľká radosť, že sa niečo deje a posúva. Keď som skončil vysokú školu, diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž ma poslal do Kremnice, aby som sa venoval Nepočujúcim deťom a mládeži, učil náboženstvo a pripravoval sa na sviatosti a na slávenie sv. omše. Nebolo to vôbec jednoduché. S mojimi skúsenosťami z kurzov začať naplno niečo robiť a pritom som vôbec nepoznal celkovú problematiku Nepočujúcich... Ale zaujímavejšie to bolo už s mládežou. Vtedy, v 90. rokoch, bolo v Kremnici na špeciálnych školách množstvo Nepočujúcich študentov zo Slovenska a z Čiech. Oni ma povzbudzovali, navštevovali na fare a pýtali sa na rôzne

otázky, ktoré som im ani poriadne nevedel vysvetliť. V tom čase sme si začali aj uvedomovať pastoračnú výzvu. Ako ďalej pastoračne pôsobiť s tými, ktorí skončili školu a museli sa vrátiť do svojich domovov. Vtedy vznikla myšlienka založiť Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku, ktoré bude zastrešovať pastoračné, kultúrne a spoločenské aktivity Nepočujúcich. To bolo v máji v roku 1992, keď vzniklo naše občianske združenie.

Robert, aká bola tvoja cesta ku KCNS?

Robert: Na ceste životom som rád, že som stretol aj nepočujúcich, ktorí ovplyvnili moje nasmerovanie.

Obaja ovládáte posunkový jazyk. Ako ste si ho osvojili?

František: S posunkovým jazykom to bolo ako som sa už o tom skôr zmienil. Najprv to bol Frekvenčný slovník posunkového jazyka, potom kurz v seminári a večer som sa modlil základné modlitby v posunkovom jazyku aby som si ich lepšie

osvojil. Ale najdôležitejšie pre výučbu posunkového jazyka boli stretnutia s Nepočujúcimi. Oni ma najviac naučili posunkový jazyk. Aj keď musím s pokorou povedať, že keď komunikujú Nepočujúci medzi sebou, rozumiem veľmi málo. Je to presne ako s každým cudzím jazykom. Človek si ho môže najviac osvojiť tým, že ho neustále používa...

Robert: Komunikovať s človekom je určité dozrievanie a spoznávanie, či preberanie informácií. Je to aj obohatenie v kultúre a tiež prehĺbenie si ľudsko-duchovných hodnôt, ktoré si navzájom ponúkame. Posunkový jazyk som si osvojil počas stretávania sa s Nepočujúcimi.

Čo všetko vás nepočujúci naučili?

František: Naši Nepočujúci ma naučili jednu dôležitú vec, že je potrebné dať im len priestor a oni sú schopní sami pracovať, vysvetľovať a napomáhať ďalším žiť život s vierou v spoločenstve Cirkvi. To sme mohli sledovať medzi našimi Nepočujúcimi, ale aj medzi Nepočujúcimi v celom svete, ktorí prichádzali k nám na Slovensko ako misionári a šíritelia viery a nádeje.

Robert: Naučiť sa byť vnímavý na rôznorodosť života, pochopiť aj iných a iným spôsobom ako je reč, byť otvorený.

Spomínate si na nejakú príhodu, na ktorú si stále živo spomínate?

František: Spomínam si na jedno stretnutie s Nepočujúcimi zo zahraničia. Ja som sa chcel dohovoriť s jednou dievčinou z Nemecka, a tak som si zaspomínal na všetky poznatky z tohto jazyka, ale aj tak som sa nevedel dorozumieť a hneď mi jedna nepočujúca dievčina z našej partie pretlmočila, čo mi tá Nemka hovorí. ☺ To bolo pre mňa zaujímavé, že naši Nepočujúci v rámci svojej komunity sa vedia dohovoriť s ostatnými na celom svete.

Robert: Je ich veľa... Každá je jedinečná a zapísaná v mojom živote s tým, s kým som sa stretol.

V čom je pre Vás KCNS prínosom?

František: KCNS ako organizácia bola pre mňa na jednej strane bremenom: administratíva, dôležité rozhodnutia, realizácia mnohých projektov a úloh. Ale na druhej strane práve KCNS bolo a je pre mňa aj

miestom a priestorom rastu, vzájomných kontaktov, spolupráce, mnohých projektov a stretnutí s ľuďmi, ktorí prešli cez KCNS, či už pracovne alebo ako účastníci programov. Ale najväčším svedectvom zmyslu KCNS je samotný fakt, že už existuje pomaly 30 rokov. A myslím si, že má v sebe veľký potenciál do budúcnosti, čomu sa veľmi teším. 😊

Robert: Je to pre mňa ako rodinné spoločenstvo.

Čo by ste odkázal nepočujúcim čitateľom?

František: Súčasťou KCNS je aj projekt vydávania časopisu Gaudium. Prešiel aj on mnohými obdobiami a vývojom. Prajem našim čitateľom, aby v časopise Gaudium nachádzali vždy nové inšpirácie pre život,

a aby aj oni sami do neho radi prispievali, a tým ho aj zveľaďovali. Redakčnej rade prajem tvorivosť a inšpiráciu pri tvorbe časopisu a tiež veľa spolupracovníkov. Ale čo je najdôležitejšie pre časopis Gaudium, aby mal čo najviac čitateľov a podporovateľov.

Robert: Gaudium je časopis, ktorým sa navzájom informujeme aj spoznávame. Je to živá kronika, ktorá nezostáva len na papieri... dotýka sa každého, kto s ňou má skúsenosť.

Ďakujeme za krásny a podnetný rozhovor, do ďalších rokov fungovania KCNS želáme veľa sily, trpezlivosti, Božieho požehnania, veľa inšpirujúcich Nepočujúcich, originálnych nápadov, veľa dobrovoľníkov s láskou v srdci, ktorí chcú pomáhať Nepočujúcim.

Tešíme sa na vás pri slávení 30. výročia KCNS v máji 2022. Bližšie informácie vám poskytneme v nasledujúcom Gaudiu.

Jana Cmarová

Foto: archív KCNS

Šípkový turnaj v Leviciach

Šípkárske turnaje v rámci nášho Nitrianskeho kraja boli pozastavené aj na rok 2021 z dôvodu pokračujúcej pandémie koronavírusu.

Keďže nám chýba táto aktivita, rozhodli sme sa pre svojich členov CN ANEPS Levice urobiť „Mini šípkarský turnaj“. Stretli sme sa v našom centre 14. augusta 2021 a zasúťažili sme si v kategórií mužov a žien o víťazné poháre, na ktoré nám prispelo mesto Levice.

Naši víťazi:

Muži:

1. miesto Anton Havran
2. miesto Juraj Míkoláš
3. miesto Július Izák

Ženy:

1. miesto Melinda Besedová
2. miesto Jana Izáková
3. miesto Eva Mičudová

Po ukončení turnaja sme spoločne oslávili úspech víťazov a oslávili našich členov jubilentov.

Andrea Jurošková

Foto: archív autorky článku

Titulky pre sluchovo postihnutých

Dňa 23. 9. 2021 sa v Bratislave (Hotel Sorea Regia) konal seminár **Titulky pre sluchovo postihnutých**. Cieľom tohto odborného seminára bolo uvedenie online prepisu hovoreného slova do praxe, ktorý **kompenzuje oblasť komunikácie a prístup k informáciám**.

Na tento problém diskriminácie sluchovo postihnutých (ďalej len SP), ktorí používajú primárne hovorenú reč, poukazujeme dlhodobo, a máme záujem tento problém so všetkými zainteresovanými stranami riešiť. Dlhodobo sa tiež snažíme, ako majoritná skupina SP, upozorniť na chýbajúci online/simultánny prepis hovoreného slova. Od marca 2020 však priamo a intenzívne upozorňujeme (v súvislosti s pandémiou Covid-19 a zavedením povinného nosenia rúšok) všetky kompetentné inštitúcie, najmä: Kanceláriu prezidentky SR, Úrad vlády SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, ako aj ostatné dotknuté ministerstvá a inštitúcie, vrátane vedenia RTVS, na skutočnosť, že tlmočenie do posunkového jazyka pri tlačových

konferenciách a správach je nepostačujúce na to, aby všetci sluchovo postihnutí v SR mali k dispozícii všetky dôležité a potrebné informácie, vysvetlenia či pokyny potrebné pre bežný život a fungovanie.

Stále nedostupný a chýbajúci online/simultánny prepis by bol najrýchlejším, najjednoduchším, najefektívnejším a aj

cenovo najdostupnejším riešením tohto dlhodobu pretrvávajúceho nedostatku a diskriminácie majoritnej skupiny SP v tejto oblasti. Doteraz sa žiaľ nič nezmenilo k lepšiemu a situácia začína byť viac než kritická, o to viac, že je spojená s nedodržiavaním Dohovoru OSN o právach zdravotne postihnutých a pre majoritnú skupinu SP – hovoriacich predstavuje aktuálna situácia už veľmi závažný spoločenský, etický aj legislatívny problém. Poukazujeme na to, že majoritná skupina sluchovo postihnutých hovoriacich (tvoríme až 95 % z celej skupiny SP) nemá sprostredkované plnohodnotne dôležité informácie, čo je veľmi diskriminačné a znevažujúce, najmä pre našich seniorov, ktorých je v tejto komunite najvyšší podiel, a sú často odkázaní iba na informácie z televízie, nakoľko internet dostupný nemajú alebo ho nevedia používať.

Týmto chceme riešiť dlhodobu pretrvávajúci problém so zabezpečením plnohodnotného a dôstojného sprostredkovania informácií pre všetkých sluchovo postihnutých v SR komplexne, a to tak, aby pri všetkých dôležitých vystúpeniach, najmä vo verejnoprávnej televízii, bol používaný aj online/simultánny prepis hovoreného slova, ako je to vo všetkých krajinách EÚ.

Semináru sa zúčastnili zástupcovia Ministerstva kultúry SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Rada pre vysielanie a Úrad verejného obhajcu práv a Úrad splnomocnenkyne pre zdravotne postihnutých. Za nepočujúcich ANEPS to boli prezidentka ANEPS p. Mgr. Jana Filipová a Mgr. Anna Bartalová. Za Združenie užívateľov kochleárných implantátov, aj ako zástupkyňa sluchovo postihnutých, ktorí používajú primárne hovorenú reč, bola

pani PharmDr. Katarína Kluková, ktorá seminár obohatila svojou prezentáciou. Za firmu Altop Service ktorá tvorí pre RTVS titulky a tohto času už aj online prepis, bol pán Mgr. Martin Šauša, ktorý názorne ukázal ako systém funguje.

Tento seminár zorganizovala Slovenská únia sluchovo postihnutých, ktorú zastupuje Zuzana Michalková. Seminár vnímame ako úspešný a predovšetkým potrebný. Otvorila sa tam diskusia, ktorá bola odborná a cieleňá. Kompetentné strany zoberali naše potreby na vedomie a budú konať v prospech všetkých sluchovo postihnutých. Veríme, že naše pripomienky sa zobrazia v pripravovanom mediálnom zákone, ktorý má čoskoro finálnu podobu. Uvidíme, čo prinesie tento zákon v praxi, avšak musíme neustále upozorňovať na naše potreby a dbať na to, aby boli premietnuté aj v praxi.

Zuzana Michalková

Foto: archív autorky článku

Medzinárodný týždeň nepočujúcich 2021

Medzinárodný týždeň nepočujúcich sa začal oslavovať už v roku 1958 na celom svete, najprv ako Medzinárodný deň nepočujúcich. V rámci tohto týždňa sa každoročne oslavuje aj Medzinárodný deň posunkových jazykov (23. 9.), ako aj Medzinárodný deň nepočujúcich. Deň nepočujúcich a jeho oslavy sa konajú vždy v poslednú septembrovú nedeľu v inom slovenskom meste.

Medzinárodný týždeň nepočujúcich je jeden týždeň v roku, keď komunita sluchovo postihnutých na celom svete poukazuje na informačné a komunikačné potreby, ako aj na spoločné úsilie nepočujúcich, aby boli uznávané a propagované posunkové jazyky.

Posunkový jazyk je jedným zo spôsobov, ako môžu nepočujúci prijímať informácie, komunikovať a byť plnohodnotnou súčasťou spoločnosti. Posunkový jazyk je veľmi významnou súčasťou kultúry a jazykovej identity nepočujúcich. V roku 2018 sa stal súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenska. Tento jazyk si preto vyžaduje mimoriadnu pozornosť.

Stalo sa dobrým zvykom, že posledný septembrový týždeň sa v Asociácii Nepočujúcich Slovenska so sídlom v Žiline zídu pri rôznych aktivitách sluchovo postihnutí, ich rodinní príslušníci, ale aj iní záujemci o problematiku sluchovo postihnutých. Po veľkom úspechu v roku 2020 pripravila ANEPS rôzne aktivity, do ktorých sa mohli všetci zapojiť. Každý deň bol zameraný na určitú tému, ktorú každoročne vyhlasuje Svetová Federácia Nepočujúcich – The World Federation of the Deaf (WFD). Tento rok sa oslavy niesli hlavne v zdôrazňovaní významu organizácií sluchovo postihnutých, ich vzájomnej spolupráce, ako aj v podporovaní dobrých vzťahov medzi organizáciami navzájom.

Pondelok 20. 9. bol zameraný na históriu nepočujúcich. V ANEPS mohli účastníci nahliadnuť do kroník jednotlivých Centier nepočujúcich z celého Slovenska. História niektorých centier začína veľmi skoro, v každej kronike je vidieť úsilie nepočujúcich o zdokumentovanie krásnych spoločných chvíľ a všetkých aktivít, ktoré

spolu od vzniku robili. Tvorba klasickej kroniky je v poslednom období dosť na ústupe, lebo prichádzajú nové technológie, ktoré umožňujú digitalizáciu – spracovanie textov i fotografií v inej podobe. Súčasťou podujatí boli aj prezentácie osobností sveta nepočujúcich, ako aj história posunkového jazyka – ako sa vyvíjal a ako vyzerá dnes.

V utorok sa v priestoroch ANEPS stretli 3 prezidentky ANEPS – Anna Bartalová, Mária Benková a úradujúca prezidentka Janka Filipová. V diskusnom stretnutí, ktoré sa vysielalo aj naživo s tlmočením do posunkového jazyka, rozprávali o svojich skúsenostiach s vedením veľkej organizácie. Je to veľmi ťažká práca, ktorá si vyžaduje

motiváciu, nápady, ale aj odolnosť. Popoludní nasledovala prehliadka historického centra mesta Žilina, tlmočená do posunkového jazyka.

Streda sa niesla v duchu učenia. V rámci workshopu „Remeselné ruky“ mali účastníci možnosť naučiť sa novým remeslám. Videli sme zručnosť nepočujúceho košíkára, ako aj háčkovanú a šitú tvorbu nepočujúcej členky klubu. Do toho nám rozvoniavali oblátky majstra, ktorý nás zaučil do správnej výroby cesta. Workshop „Rozprávkové ruky“ nám nevyšiel celkom podľa predstáv kvôli nepriaznivému počasiu, avšak plánujeme pripraviť ďalšie rozprávky v posunkovom jazyku, ako aj výučbu posunkov pre deti.

Vo štvrtok sme sa pripojili k výzve „Posunkujeme za ľudské práva“. V tento deň sme si pripomenuli Medzinárodný deň posunkových jazykov, ktorých je na celom svete viac ako 200. Často si verejnosť myslí, že posunkový jazyk je univerzálny pre všetkých, a keď viete posunkový jazyk, dohovoríte sa na celom svete. Pravda je taká, že každá krajina má svoj jedinečný posunkový jazyk. Ešte stále sú však krajiny, ktoré posunkový jazyk neuznávajú ako plnohodnotný.

Piatkovou témou bolo budovanie vzťahov medzi subkomunitami nepočujúcich. V Parku SNP v Žiline sa konala ukážka hry petang a jej výučba. S touto hrou majú veľa skúseností aktívni senióri zo skupiny JAS Žilina – Bytčica, ktorí nás ochotne do tejto aktivity zaučili a naučili nás pravidlá hry.

Od piatku – do nedele organizovalo Centrum nepočujúcich Nové Zámky Medzinárodný deň nepočujúcich pod vedením predsedu p. Rastislava Hrdlíka, ktorý má v našej komunite už dlhú históriu. Konali sa rôzne športové aktivity, zasadnutie prezídia ANEPS a veľký spoločenský večer.

V nedeľu vyvrcholili oslavy Medzinárodného týždňa nepočujúcich a celú komunitu potešil odkaz od prezidentky SR p. Zuzany Čaputovej, ktorý zdieľala na sociálnych sieťach.

Sme radi, že aj napriek zložitej situácii sa nám podarilo pripraviť a zrealizovať rôzne

aktivity pre sluchovo postihnutých a celú verejnosť. Považujeme za dôležité, aby sa ľudia vzájomne poznali, vedeli o svojich potrebách, a tak si vytvárali vzťahy.

Mária Krkošková

Foto: archív autorky článku, ANEPS

Realizované s podporou:

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Medzinárodný deň nepočujúcich v Nových Zámkoch

Súčasťou celoslovenských osláv Medzinárodného týždňa nepočujúcich bol aj Medzinárodný deň nepočujúcich (MDN) v Nových Zámkoch. Na programe MDN boli aj športové podujatia – motokáry, tenis, futsal, bowling, šípky a hra Joker.

V piatok sa v kultúrnom dome konalo zasadnutie prezídia ANEPS, ktorého sa zúčastnili zástupcovia organizácie CN ANEPS z celého Slovenska. Schôdzu otvorila prezidentka ANEPS Janka Filipová, ktorá poukázala na problémy nepočujúcich, s ktorými sa stretávajú v živote. Po skončení zasadnutia sa konala sv. omša vo Františkánskom kostole, ktorú slúžil brat Silvester. V kázni hovoril aj o patrónovi nepočujúcich Filipovi Smaldone. Večer bol zahájený spoločenský večer v budove Ma-

tice slovenskej. Zišlo sa 130 návštevníkov, ktorí sa zabavili, vytancovali a vyzozprávali rukami. Počas tohto večera sa konal krátky príhovor o MDN, zábavný program v pantomíme, vyhodnotenie športových súťaží a tombola.

Športové výsledky nepočujúcich v motokárach a tenise

Súčasťou celoslovenských osláv Medzinárodného dňa nepočujúcich v Nových Zámkoch boli v sobotu športové podujatia. 20 pretekárov súťažilo v motokárach.

U mužov bol najlepší Martin Susedka, druhý bol Maroš Susedka. Tretí skončil Mário Horniak. Spomedzi žien prvé miesto získala Lenka Berezická, druhé miesto Renáta Majerčáková a tretie Želmíra Capíková. Tenisu sa zúčastnilo 9 súťažiacich. Prven-

stvo patrilo Martinovi Keglovi zo Slovin-ska. Druhý bol Roman Lupoměský z Česka a tretí David Hanuděl zo Slovenska.

Športové výsledky nepočujúcich vo fut-sale a bowlingu

ŠKN Nové Zámky A sa stal víťazom turnaja vo futsale. Súťaž 5 družstiev sa konala v rámci podujatia Medzinárodného dňa nepočujúcich v Nových Zámkoch. Druhé miesto patrilo ŠKN Trenčín. Tretie miesto získal ŠKN Nové Zámky B. Najlepším hráčom, a zároveň strelcom, sa stal Mário Horniak zo ŠKN Nové Zámky. Najlepším brankárom bol jeho spoluhráč Michal Píš.

Súťažilo sa aj v bowlingu. Najlepšie priečky obsadili nepočujúci z Maďarska. Zo Slovákov sa najlepšie umiestnila Danka For-

raiová. Získala druhé miesto. U mužov na treťom mieste sa umiestnil Dávid Szalai.

Výsledky nepočujúcich v hode šípok a kartovej hre Joker

Súťažilo sa aj v hode šípok. U žien prvenstvo získala Želmíra Capíková. Na druhom mieste skončila Anna Kubištová a tretia bola Dana Lacková. U mužov zvíťazil Boris Kruška. Druhý bol Rastislav Šorek a Karol Garaj skončil tretí.

V kartovom turnaji Joker u žien bola najlepšia Eva Pavlovičová. Druhá bola Beáta Timková a tretia Helena Ropmfová. Spomedzi mužov prvú priečku obsadil

Ján Búň. Druhé miesto získal Tibor Bagala a tretie Peter Ondračko.

Rastislav Hrdlík
predseda CN ANEPS Nové Zámky

Foto: archív autora článku

Stretnutie Nepočujúcich s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou

Dňa 6. 10. 2021 sa Nepočujúci, členovia ANEPS a spolupracovníci, stretli s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou. Na úvod sa prezidentka ANEPS Jana Filipová prihovorila a poďakovala prezidentke Zuzane Čaputovej za prijatie nepočujúcich, aj iných osôb so sluchovým postihnutím a ich rodín. **Poukazovala na nosenie rúšok, čo Nepočujúcim sťažuje odzberanie z pier**, upozornila na skupinu nepočujúcich, ktorí neovládajú alebo nepoužívajú posunkový jazyk a využívajú iné formy komunikácie. **Touto cestou poprosila prezidentku SR Zuzanu Čaputovú o odstránenie bariér pre túto skupinu osôb so sluchovo postihnutím, a to titulkami alebo prepisom.** Veľkým práním Nepočujúcich je solidarita medzi nepočujúcimi a širokou verejnosťou, a pokračovať v úsilí **presadzovať práva nepočujúcich.** Na záver sa v mene všetkých Jana Filipová poďakovala prezidentke SR za venovanie vzácneho času.

Nasledoval príhovor prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Bolo jej ctou prihovárať

sa k Nepočujúcim a všetkým osobám so sluchovým postihnutím. Upozornila na bariéry, ktoré sú pre širokú verejnosť neviditeľné, napríklad, aby sme sa dozvedeli dôležité informácie, hľadali prácu alebo sledovali televízny program. **Zároveň sa poďakovala všetkým, ktorí sa venujú osobám so sluchovým postihnutím, aby nepočujúci mohli žiť rovnocenne, aby mali právo na dôstojný život.** Poukazovala na empatiu k situáciám ľudí, ktorá je

základom solidarity, a preto sa stávame silnejšími. **Uvedomila si rozdielne formy komunikácie, aj bariéry pri odčítavaní z pier.** Uviedla, že ako prvá štátna inštitúcia, okrem tlmočenia do posunkového jazyka, zaviedla aj okamžité titulkovanie počas jej výstupov. Veľmi jej záleží na tom, aby sa na Slovensku lepšie žilo.

Na záver zaželala všetkým pracovníkom, ktorí sa venujú Nepočujúcim, osobám so sluchovým postihnutím a ich rodinám, veľa síl a energie v ich dôležitej činnosti a pri presadzovaní ľudských práv ľudí so sluchovým postihnutím.

Zdroj a foto: aneps.sk

Vianočný príspevok verzus 13 dôchodok

Určite ste už spolu s posledným Gaudiom v tomto roku dostali aj 13. dôchodok. Pred Vianocami máme možnosť si dopriať nákupy darčiekov a bohaté vianočné pohostenie. Viac vám priblížime, o čom je táto sociálna dávka.

Zákon o 13. dôchodku je pripravený tak, že dáva dôchodcom viac ako dvojnásobok, na čo boli predtým zvyknutí k vianočnému dôchodku dostať. Táto suma sa nevypláca každému rovnako, ale pritom dostane každý 13. dôchodok. Najviac dostanú tí, ktorí to najviac potrebujú. Je to navrhnuté tak, aby tí s najnižšími dôchodkami dostali najviac. Tento zákon o 13. dôchodku navrhla bývalá vláda a bola schválená v zrýchlenom konaní pár dní pred parlamentnými voľbami. Na októbrovom zasadnutí vlády minulý rok (21. 10. 2020) bol zákon o 13. dôchodku upravený tak, že sa z neho stala štátna sociálna dávka.

Nárok na túto jednorazovú dávku 13. dôchodku má poberateľ:

- starobného dôchodku,
- predčasného starobného dôchodku,
- invalidného dôchodku,
- vdovského dôchodku,
- vdoveckého dôchodku,
- sirotského dôchodku,
- sociálneho dôchodku.

V tabuľke uvádzame, aký príspevok dostávate podľa výšky vášho dôchodku. Výpočet vám pomôže aj v budúcom roku.

Dôchodok	13. dôchodok
do 218,06 €.....	300 €
300 €.....	270,51 €
350 €.....	252,51 €
400 €.....	234,51 €
450 €.....	216,51 €
500 €.....	198,51 €
550 €.....	180,51 €
600 €.....	162,51 €
650 €.....	144,51 €
700 €.....	126,51 €
750 €.....	108,51 €
800 €.....	90,51 €
850 €.....	72,51 €
900 €.....	54,51 €
912,60 a viac €.....	50 €

Zdroj a foto: www.finance.sk

Nová dávka pre budúce mamičky

Mamičky, ktoré ste porodili po 31. marci 2021, máme dobrú správu pre vás. Od apríla tohto roku Sociálna poisťovňa vypláca novú dávku – tehotenskú. Mnohé mamičky na Slovensku o nej možno netušia, pretože o jej vyplácanie nepožiadali. Sociálna poisťovňa zo svojich štatistických údajov zistila, že viac mamičiek poberá dávku materskej, ako ich predtým poberalo dávku tehotenskú. Tehotenskú sa pohybuje od 215,15 eura do 333,90 eur mesačne. Tehotenskú má pomôcť budúcim mamičkám pripraviť sa na príchod bábätka. Požiadat' o tehotenskú môžu poistené mamičky až tri roky späťne, ak sa pôrod uskutočnil po 31. marci 2021. Sociálna poisťovňa by mala poslať informačný list. Ak sa tak nestane, je potrebné o ňu požiadať. Tehotenskú zaviedla medzi nemocenské dávky novela zákona o sociálnom poistení od 1. apríla 2021, prvé dávky začala Sociálna poisťovňa vyplácať v máji 2021.

Dávka je určená pre ženy, ktoré:

- sú na začiatku 13. týždňa tehotenstva (27. týždeň pred očakávaným dňom pôrodu),
- sú nemocensky poistené (zamestnankyne, samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne nemocensky poistené osoby) alebo im k tomuto dňu plynie ochranná lehota po skončení nemocenského poistenia,
- budúce mamičky, ktoré majú v tento deň prerušené povinné nemocenské poistenie z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky (zamestnankyne, ktorým trvá pracovný pomer) alebo z dôvodu poberania rodičovského príspevku (samostatne zárobkovo

činné osoby), ak nevykonávajú SZČO,

- majú 270 dní nemocenského poistenia v posledných dvoch rokoch pred začiatkom 13. týždňa tehotenstva a v prípade SZČO a dobro-

voľne nemocensky poistených osôb aj zaplatenie poistného včas a v správnej výške (nedoplatok musí byť nižší ako 5 eur).

Popri tehotenskej dávke možno naďalej pracovať

Popri tejto dávke môžu mamičky pracovať či podnikat', teda mať ďalší príjem alebo poberať iné dávky, ako sú napr. materské, nemocenské či rodičovský príspevok. Nárok na tehotenskú to neovplyvní. Po pôrode, resp. po ukončení tehotenstva, netreba zabudnúť ani na povinnosť oznámiť ukončenie tehotenstva. Pobočke je potrebné zaslať Potvrdenie o skončení tehotenstva. Tlačivo má k dispozícii a aj ho vystaví lekár, ktorý sa o vás staral počas tehotenstva. Lekár na tlačivo potvrdí dátum ukončenia tehotenstva. Ak si myslíte, že spĺňate podmienky nároku na tehotenskú a doteraz ste nepodali žiadosť, požiadať svojho gynekológa, aby vám tlačivo Žiadosť o tehotenskú, ktoré má od Sociálnej poisťovne k dispozícii, dodatočne potvrdil. Žiadosť potom predložíte miestnej príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne. Môžete tak urobiť elektronicky cez elektronický formulár ŽIADOSŤ O TEHOTENSKÉ, ku ktorému priložíte kópiu/sken 1. strany žiadosti (strana potvrdená lekárom). Žiadosť môžete poslať pobočke aj poštou či doručiť ju osobne.

Zdroj a foto: www.socpoist.sk

Komunikácia s nepočujúcimi a nedoslýchavými ľuďmi v Bratislave

Tlačová správa

Mesto Bratislava sa správa zodpovedne voči ľuďom so znevýhodnením. Mesto postupne odstraňuje bariéry v oblasti fyzického prostredia, orientácie, informácií a komunikácie. Ľudia so sluchovým a rečovým znevýhodnením môžu využiť dve online služby.

Tieto dve služby sú:

- on-line tlmočenie z a do slovenského posunkového jazyka a
- on-line prepis hovorenej reči na text.

Tieto služby sú dostupné na 20 pracoviskách prvého kontaktu. On-line prepis bude tiež na 12 infolinkách. Na využitie služby treba aplikáciu. Aplikácia je na internetovej stránke konkrétnej inštitúcie v Kontaktoch. Je zadarmo.

Pracoviská a infolinky majú tieto symboly:

Ako služby fungujú?

On-line tlmočenie

Na úrade je tablet.
Cez tablet sa úradník spojí s tlmočníkom.
Spustí video hovor.
Ty budeš vidieť tlmočníka.
Tlmočník bude prekladať tvoje slová do hovorenej reči.

On-line prepis

Na úrade je tablet.
Úradník sa spojí s prepisovateľom.
Prepisovateľ bude písať,
čo úradník hovorí.
To, čo úradník hovorí,
uvidíš na obrazovke tabletu.

Infolinka s on-line prepisom

Zavolaš na infolinku.
Úradník sa spojí s prepisovateľom.
Prepisovateľ bude písať všetko,
čo úradník povie.
Ty uvidíš text na obrazovke svojho počítača alebo smartfónu.

Službu on-line tlmočenia a on-line prepisu môžeš využiť:

- na Magistráte,
- v Dopravnom podniku Bratislavy,
- v Bratislavskej vodárenskej spoločnosti,
- v Odvoze a likvidácii odpadu,
- v Mestskej polícii na Obchodnej ulici,
- v Múzeu mesta Bratislavy v Starej radnici,
- v Galérii mesta Bratislavy,

- v Mestskej knižnici v Bratislave,
- v Turistickom informačnom centre.

Aktuálny zoznam kontaktných pracovísk a infoliniek nájdeš na internetovej stránke <https://bratislava.sk/sk/komunikacia-bez-barier>.

Na <https://bratislava.sk/sk/komunikacia-bez-barier> nájdeš aj mapu pracovísk a infoliniek.

Mesto s oboma službami začína. V prípade technických problémov buď trpezlivý. Služby sa budú vylepšovať.

Služba on-line tlmočenia a on-line prepisu je aj v Trenčíne a v Lučenci. V Bratislave je služieb on-line tlmočenia a on-line prepisu najviac na Slovensku. V Bratislave sme spustili obe služby počas Medzinárodného týždňa nepočujúcich osôb a počas Medzinárodného dňa posunkových jazykov.

Medzinárodný deň posunkových jazykov je 23. september.

Partner projektu

Partner projektu je Centrum bezbarierovej komunikácie.

Centrum chce nepočujúcim a nedoslýchavým ľuďom pomôcť komunikovať a získavať informácie. Od roku 2019 pracuje centrum aj s digitálnymi technológiami.

Digitálne technológie umožnia spojiť sa s tlmočníkom a prepisovateľom. Digitálne technológie sú na úradoch, vo vzdelávacích, kultúrnych, športových a spoločenských inštitúciách.

Vďaka týmto službám sú nepočujúci, nedoslýchaví ľudia a starší ľudia samostatnejší a nezávislejší od pomoci iných ľudí.

Svoje záležitosti si vybavujú sami.

Zdroj a foto (upravené):

<https://bratislava.sk/sk/komunikacia-bez-barier>

Správy a zaujímavosti zo sveta

Podme sa spolu pozrieť na zaujímavé aktuality zo sveta, ktoré sa stali posledné mesiace. Vybrali sme tie najzaujímavejšie, tak vám želáme príjemné čítanie.

Novinky zo sveta filmov

Forza Horizon 5 prinesie tlmočníkov posunkového jazyka do prestihových scén.

Microsoft posúva možnosti pre ľudí s postihnutím. Okrem množstva funkcií pre ľudí s postihnutím v menu hry sú funkcie ako farebné nastavenia, nastavenia veľkosti textov, spomalenie hry a aj čítačka obrazovky. Do prestihových scén pribudne aj filmovaný tlmočník do posunkového jazyka. Konkrétne do ASL a BSL, teda ame-

rickej a britskej verzii posunkového jazyka. Zatiaľ ešte neurčili dátum vydania.

Zdroj a foto: <https://www.sector.sk>
(upravené)

Sedemnástočné dievča vyvinulo technológiu, ktorá prekladá filmy do posunkového jazyka

Pozerať na film a zapnúť si k tomu okienko, kde bude dej filmu prekladať tlmočník do posunkového jazyka, to je v Čechách a na Slovensku zatiaľ sci-fi. Táto technológia se začína rozbiehať v USA.

Titulky vo filmoch

Niekoľko streamovacích platforiem (Netflix, Disney Plus...) ponúka veľa filmov a rozprávok pre deti. Väčšina z nich obsahuje titulky, u ktorých se navyše dá nastaviť i jazyk titulkov. Je to výborné pre nepočujúcich, ktorým nerobí problém čítať titulky v českom a slovenskom jazyku. Zabudnutou skupinou sú nepočujúci, ktorých materinským jazykom je posunkový jazyk, a pre ktorých je slovenský jazyk cudzím jazykom. Čítanie titulkov je pre nich vtedy náročné. Čítanie titulkov nie je vhodné ani pre ostatné deti se sluchovým postihnutím. Zvuky a hovorenie z filmu nepočujú, a nemôžu sa spoľahnúť ani na titulky, pretože sú pre ne rýchle.

Nepočujúci Toby

Pre osemročného Tobyho, ktorý je nepočujúci, môže byť sledovanie filmov na streamovacích platformách niekedy zbytočné, pretože mnoho z nich nemá verzie v posunkovom jazyku. „Existujú titulky, ale tie sú pre neho rýchle. Len by sa pozeral a veľa by z toho nemal“, povedal jeho otec Jarod Mills.

Filmy s posunkovou verzou

Sedemnástročná A. Mariella Satov z USA, ktorá má britsko-americké občianstvo, sa behom samoštúdia posunkového jazyka chcela učiť i za pomoci filmov obsahujúcich preklady do ASL (amerického posunkového jazyka). Bola ale sklamaná z toho, že takých filmov je veľmi málo. Mariella preto počas lockdownu v USA vytvorila aplikáciu pre posunkovanie *SignUp*. Trvalo jej to asi rok. Pomáhali jej v tom učitelia ASL a komunita nepočujúcich. „Keď sme boli so sestrou mladšie, boli sme vášnivé diváčky filmov a nedokázala som si predstaviť, že by to nebolo súčasťou nášho detstva“, povedala pre Newsbeat z New Yorku.

Aplikácia v Google Chrome

Aplikácia *SignUp* je dostupná v USA ako rozšírenie Google Chrome. Len čo sa film začne prehrávať, objaví sa v okienku posunkujúci tlmočník. Zatiaľ funguje len

na na Disney Plus, pretože tu si Mariella myslela, že by mohlo byť najviac divákov – rodín s deťmi.

Počujúci verzus Nepočujúci divák

Tobyho otec Jarod, ktorý pracuje v škole pre nepočujúcich, hovorí, že by bolo nádherné sledovať Tobyho, ako používa Mariellin vynález. „Aplikácia vytvára rovnocenné podmienky“, povedal. Ľudia v Spojenom kráľovstve čelia mnohým rovnakým prekážkam, pokiaľ ide o kino a televíziu. Počujúci ľudia si môžu pozrieť film v televízii alebo kine kedykoľvek sa im zachce, zatiaľ čo nepočujúci ľudia, ktorí sa spoliehajú na titulky, sa musia uistiť, že v čase, keď majú voľno, je niečo vhodné na sledovanie aj pre nich.

Zlepšovanie SignUp

Aplikácia *SignUp* má teraz tisíce užívateľov a Mariella dlhé dni pracuje na tom, aby stihala i svoje štúdium. Mladá študentka dúfa v to, že vytvorí verziu svojej aplikácie v britskom posunkovom jazyku pre ďalšie streamovacie platformy, ako je Netflix a Amazon Prime. Disneyho hity, ako *Ladové kráľovstvo* či *Úžasňáci* boli naposunkované pre *SignUp* a Mariella požiadala o natočenie stoviek ďalších takýchto filmov.

Zdroj a foto: <https://www.tichezpravycy>

Adventná tajnička

Počas Adventu pripravme jasličky vo svojich srdciach. Ako sa to dá? Tak, napríklad modlitbou Radostného ruženca, čítaním Nového zákona, svätou spovedou, skutkami lásky, odpúšťaním. V pripravenej tajničke sa dozviete, čo všetko Advent je, čo znamená.

Milí naši čitatelia, spríjemnite si adventný čas touto tajničkou. Veríme, že sa vám ju podarí vylúštiť a trochu si osviežite svoje vedomosti.

Otázky k Adventnej tajničke:

1. Krásny sviatok Panny Márie slávime 8. decembra. Dopln' chýbajúcu časť v názve sviatku Nepoškvrnenej ... Preblahoslavenej Panny Márie.
2. V akom meste zvestoval anjel Panne Márii, že sa stane Matkou Božieho Syna?
3. Izák bol Abrahámov... ?
4. Kto bol podľa Biblie manželom Panny Márie?
5. Má sviatok v decembri, bol biskupom a deti sa tešia na sladkosti. Je to svätý... ?
6. V čom ležal podľa Biblie malý Ježiš Kristus? Betlehemské...
7. Ako nazývame sv. omše počas Adventu – ktoré slávime už ráno pred svitaním?
8. Slovo advent pochádza z latinského slova adventus a znamená ?
9. Ktoré je toto prikázanie z Desatora – ochraňuje čistotu človeka, čistotu myšlienok, čistotu vzťahov medzi chlapcami a dievčatami? (napíš slovom číslo prikázania)
10. Na adventnom venci zapalujeme... ?
11. Meno nášho pápeža je... ?
12. Anjel Gabriel oznámil Panne Márii, že bude Matkou Pána Ježiša. Čo znamená meno Gabriel v hebrejčine? Božia... ?
13. Aká liturgická farba je farbou Adventu?

1									
2									
		3							
		4							
			5						
	6								
7									
		8							
			9						
	10								
	11								
		12							
		13							

Vianočné vinše

Čarovný čas Vianoc sa blíži a my chceme radosť z neho preniesť na svojich blízkyh. Vyjadriť, čo máme na srdci, nemusíme však len formou SMS, ale aj krásnou vianočnou básničkou, ktorú môžete napísať na pohľadnicu a niekoho tak potešiť. Tak si niečo vyberte a potešte svoju rodinu, priateľov či známych.

*Tak ako za oknom sniežik padá,
nech do Vášho srdiečka šťastie sadá,
zabudnite na bolesť a starosti
a prežité Vianoce i Nový rok
v láske a radosi.*

*Radostné prežitie vianočných sviatkov,
Boží pokoj, lásku a požehnanie
nech Vás všetkých sprevádzajú v novom roku
srdečne želáme Vám.*

*Jedna vložka, druhá vložka,
kto bol dobrý, ten sa dočká.
Všetko sa už ligoce,
hurá, idú Vianoce.
Ježiškovi napíšem,
nech ti splní každý sen.*

*Vo vzduchu je čosi iné, viem, že Ty to cítiš tiež.
Dni sú zrazu kúsok krajšie, zo všetkých sa tešíš smieš.
Rok nám zbehol veľmi rýchlo a to kúzlo je tu zas.
Najkrajšie a veľmi vzácne, predsa spája všetkých nás.*

*Pozri ako svieti stromček, ako vonku padá sneh.
Dnes si želaj všetko krásne, stačí dodať slovko „nech“.
Vôkol seba dávaj šťastie sú tu predsa Vianoce.
Pozri hore, na nebi sa Tvoja hviezda ligoce.*

*Na Vianoce, keď svet stíchne,
nech Vám Božie dieťa vdýchne
pokoj, radosť, dobrú vôľu
a nielen v túto svätú chvíľu,
ale každú chvíľu deň v roku,
nech Vám stojí popri boku.*

*Na jedličke sviečky svietia,
v jaslách leží Božie dieťa.
Nech Vás jeho láska hreje,
žiari i v tmách beznádeje,
do srdc, duší vašich vloží,
radosť, šťastie, pokoj boží.*

*Maličký anjeličok v okne stál
a krásne Vianoce všetkým ľuďom prial.
Aby v novom roku zdravie, šťastie lásku mali
a stále sa na seba pekne usmievali.*

Zdroj: www.plotbase.sk/ Foto: pixabay.com

Vianočný perník

Milí čitatelia, každý má svoje overené recepty na vianočné dobroty. My vám ponúkame veľmi jednoduchý, ale o to viac chutný recept na vianočný perník, ktorý je ako „nebičko v papulke“.

Suroviny

- 1 dcl oleja
- 40 dkg hladkej múky
- 30 dkg práškového cukru
- 1 a pol ČL sódy bikarbóny
- 1 PL kakaa
- 1 ČL mletej škorice
- 3 PL džemu
- 0,5 litra mlieka
- 1 ks kypriaceho prášku do perníka
- 2 ks vajíčok

Na potrebie:

- džem a čokoládová poleva

Postup:

Všetky suroviny spolu zmiešame (rozmixujeme dokopy) a dáme upiecť približne na 25-30 minút (180 stupňov C).

Vychladnutý perník potrieme džemom a polejeme čokoládovou polevou (každý akou zvykne polievať) a môžeme si osladiť nielen Vianoce, ale aj všedné dni.

Prajeme dobrú chuť.

Jana Cmarová

Foto: ilustrácia (internet)

Vianočná omaľovánka

Milí čitatelia Gaudia

*Blížia sa tie krásne chvíle vianočné,
v láske, šťastí, harmónii prežité ich spoločne.*

*Nie sú dôležité dary,
ale v novom roku nech sa vám darí,
zdravie nech slúži k spokojnosti
a dom aby ste mali plný hostí.*

*Nech radosť a šťastie vládne u vás doma,
nech zďaleka obchádza vás nešťastie a smola.
Nech pohoda vládne za sviatočným stolom,
nech láska prevláda nad nemilým slovom.*

***Pokojné sviatky praje
KCNS a redakcia časopisu
Gaudium***

PodĎakovanie

*Touto cestou ďakujeme všetkým, ktorí tento rok prispeli do Gaudia
svojimi článkami, fotkami, rovnako priložili pomocnú ruku.
Bez vás by Gaudium nebolo tak bohaté na zážitky a cenné informácie.
Ďakujeme DALI-BB, s.r.o, šikovnému Martinovi Tužinskému, ktorý
časopis graficky spracovával, za výbornú spoluprácu.*

*Zo srdca ďakujeme a tešíme sa zas na vás všetkých v novom roku!
Veríme, že bude zas o niečo krajší a prinesie vám radosť.*

Marika Šebestová, Jana Cmarová, Iris Domancová

Kalendár sv. omši pre nepočujúcich v decembri 2021 a januári 2022

(prosím, sledujte situáciu/aktuálne opatrenia proti šíreniu koronavírusu v kostoloch, možné je individuálne stretnutie s kňazom – spoveď, sv. prijímanie)

Banská Bystrica: *Katedrála sv. Františka Xaverského* – 26. 12. 2021 a 30. 1. 2021 o 14:00 hod. (spoveď od 13:00 hod.)

Žilina: *Katedrála Najsvätejšej Trojice, ul. Farské schody* – 11. 12. 2021 a 8. 1. 2022 o 15:00 hod. (spoveď od 14:00 hod.)

Trnava: *Kostol Najsvätejšej Trojice* – 12. 12. 2021 a 9. 1. 2022 o 15:00 hod. (spoveď od 14:00 hod.)

Nitra: *Kaplnka sv. Františka Saleského - Effeta* – 12. 12. 2021 a 9. 1. 2022 o 16:00 hod. (spoveď od 15:00 hod.)

Trenčín: *Kostol Notre Dame* – 19. 12. 2021 a 16. 1. 2022 o 16:00 hod. (spoveď od 15:00 hod.)

Prešov: *Františkánsky kostol* – 18. 12. 2021 o 14:00 hod. (spoveď od 13:00 hod.)

Kremnica: *Kostol sv. Alžbety* – 14. 12., 28. 12. 2021, 11. 1., 25. 1. 2022 o 15:00 hod. (každý druhý utorok v mesiaci)

Bratislava: *Františkánsky kostol – Kaplnka sv. Rozálie* – každú nedeľu o 16:00 hod., 25. 12. 2021, 1. 1. a 6. 1. 2022. o 16:00 hod.

Pozývame vás sledovať aj sv. omšu pre nepočujúcich v TV Lux každú druhú sobotu v mesiaci o 16:00 hod. (11. 12. 2021 a 8. 1. 2022).

OZNAM

Ak to opatrenia dovoľia, srdečne vás pozývame na druhý sviatok vianočný, sv. Štefana, **26. decembra 2021 o 14:00 hod.**, na slávenie sv. omše v Katedrále sv. Františka Xaverského a po sv. omši na slávnostnú vianočnú kapustnicu v Diecéznom centre Jána Pavla II. v Banskej Bystrici.

Pripravený je krátky a milý program pre deti. Všetci ste srdečne vítaní.

